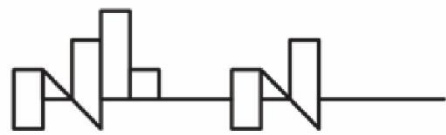
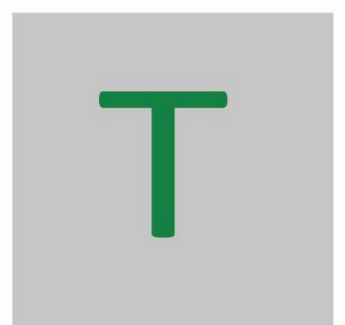
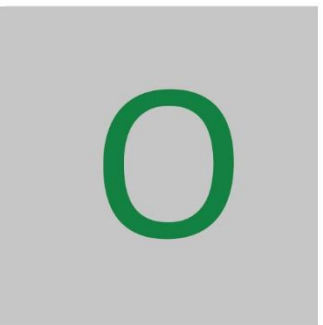
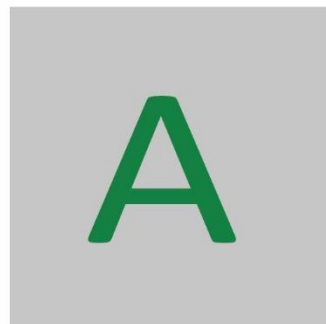

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway grants

Raport z konsultacji społecznych dot. koncepcji zagospodarowania
Eko-szkoły w Starachowicach w ramach projektu pn. „Kierunek Przyszłość
– Starachowicki Program Rozwoju Lokalnego”, finansowanego
z Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021

Opracowanie:

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Metodologia prac.....	5
Wyniki prac konsultacyjnych.....	7
Obszar 1.....	8
Obszar 2.....	11
Obszar 3.....	14
Obszar 4.....	17
Obszar 5.....	21
Obszar 6.....	23
Obszar 7.....	26
Obszar 8.....	29
Podsumowanie	31
Spis rysunków, wykresów i fotografii	33

Wprowadzenie

Prezentowany dokument jakim jest „Raport z konsultacji społecznych dot. koncepcji zagospodarowania Eko-szkoły w Starachowicach” to element prac realizowanych w ramach projektu pn. „Kierunek Przyszłość – Starachowicki Program Rozwoju Lokalnego”, finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.

Nadrzędnym celem konsultacji społecznych, w oparciu o które powstał przedmiotowy raport, było zasięgnięcie pogłębionej opinii mieszkańców, kadry pedagogicznej oraz młodzieży w zakresie funkcjonowania i zagospodarowania budynku i otoczenia Szkoły Podstawowej nr 11 wraz ze skrzydłem w Starachowicach pod tzw. „Eko-szkołą”. Wynik prac badawczych i konsultacyjnych stanowią element działań związanych z wypracowaniem koncepcji zagospodarowania „Eko-szkoły”, która w założeniu ma sprzyjać zwiększeniu uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, wzmocnieniu poziomu integracji społecznej, a także przyczynić się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców i poczucia ich sprawczości w zakresie decydowania o wspólnej przestrzeni.

„Eko-szkoła” oprócz efektów o charakterze społecznym, ma także przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności oferty edukacyjnej Starachowic, poprawić dostęp do oferty edukacyjnej, rekreacji i zwiększenia zaangażowania mieszkańców w procesy wprowadzania zmian we wspólnej przestrzeni. Istotnym rezultatem przedsięwzięcia będzie przygotowanie SP 11 do pełnienia funkcji centrum edukacji ekologicznej dla miasta, a także podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

W przyjętej koncepcji Eko-szkoła – to nie tylko szkoła, ale także:

- Obiekt otwarty, nowoczesny, z którego korzystać będzie cała społeczność lokalna.
- Nowa przestrzeń do kształtowania swoich pasji przez dzieci, młodzież, mieszkańców, seniorów – to przestrzeń dla każdego z mieszkańców.
- Miejsce, które sprzyja integracji społecznej, wymianie myśli, współpracy, uczestnictwu w wydarzeniach ważnych dla całej wspólnoty.
- Szkoła, która sprzyjała będzie uczniom i nauczycielom, tworząc wygodne warunki do pracy i nauki.
- Wizytówka Starachowic.

Na realizację tych założeń składać ma się wiele elementów, w ramach których planowane są przekształcenia przestrzeni przyszkolnej (otoczenia szkoły), ale i samej szkoły i jej wnętrza. Projekt zakłada wdrożenie rozwiązań służących retencjonowaniu wody, budowę nowoczesnych boisk, ogrodów japońskich, nasadzenia nowych drzew i roślin oraz wyposażenie przestrzeni szkoły, w obiekty i rozwiązania pro-ekologiczne i przyczyniające się do wzmocnienia myślenia o ekologii przez uczniów i mieszkańców Starachowic.

Całość koncepcji zmian została wypracowana w trakcie dyskusji z uczniami, nauczycielami i mieszkańcami Starachowic. Zaproponowane przez nich rozwiązania, zaprezentowane zostały w przedmiotowym raporcie.

Metodologia prac

Biorąc pod uwagę nadrzędny cel jakim było zasięgnięcie pogłębionej opinii mieszkańców, kadry pedagogicznej oraz młodzieży w zakresie funkcjonowania i zagospodarowania budynku i otoczenia Szkoły Podstawowej nr 11 wraz ze skrzydłem w Starachowicach pod tzw. „Eko-szkołę”, w trakcie prac badawczych i konsultacyjnych uwzględniono kilka wzajemnie uzupełniających się metod i technik badawczych. Miało to na celu zarówno zgłębienie informacji na temat aktualnego postrzegania Szkoły Podstawowej nr 11 w Starachowicach, jak i pożądanego przez mieszkańców, uczniów i nauczycieli kierunku zmian w szkole i jej najbliższym otoczeniu. Wobec powyższego w ramach konsultacji zrealizowano:

1. spacer studyjny zrealizowany na terenie szkoły i w jej obrębie,
2. 2 warsztaty partycypacyjne z gronem pedagogicznym oraz młodzieżą szkolną,
3. 2 otwarte spotkania dyskusyjne dla mieszkańców i grona pedagogicznego,
4. badania ankietowe wśród nauczycieli i młodzieży szkolnej.

Przyjęta koncepcja prac badawczo-konsultacyjnych miała charakter prac etapowych, tj. prac w ramach których każdy kolejny etap, poprzedzony był działaniami przygotowawczymi. Rezultaty każdego z etapów prac, stanowiły natomiast punkt wyjściowy do kolejnego etapu gromadzenia danych.

Prace badawcze rozpoczęto od **spaceru studyjnego** zrealizowanego na terenie szkoły i w jego obrębie. W spacerze uczestniczyła kadra szkoły, która oprowadzała wykonawców raportu po obiekcie i przybliżyła jego aktualny wygląd, funkcjonowanie i możliwości wprowadzenia zmian. W trakcie spaceru studyjnego wykonana została dokumentacja zdjęciowa terenu szkoły oraz zgromadzone zostały podstawowe informacje o panujących w niej obecnie rozwiązaniach. Informacje pozyskane w trakcie spaceru, wykorzystane zostały na kolejnych etapach prac.

Warsztaty partycypacyjne z gronem pedagogicznym i młodzieżą szkolną poprzedzone zostały krótką prezentacją na temat założeń projektu „Eko-szkoły” oraz przybliżeniu rozwiązań stosowanych w kraju i na świecie, które miały za zadanie zobrazować zmiany, jakie można wdrożyć na terenie Szkoły Podstawowej nr 11 w Starachowicach. W każdym z 2 warsztatów udział wzięło około 20 uczestników (przedstawiciele grona pedagogicznego oraz młodzieży szkolnej). Po zakończonej prezentacji, uczestnicy podzieleni zostali na grupy 4-5 osobowe. Każda z grup otrzymała poglądową mapę terenu szkoły. Zadaniem uczestników było przypisanie poszczególnym przestrzeniom szkolnym funkcji, jakie mogą pełnić w przyszłości. Następnie każda z grup prezentowała i omawiała proponowane rozwiązania. Prezentacje zakończone zostały wspólną dyskusją i próbą ustalenia hierarchii potrzeb i kierunków zmian dla każdego z obszarów objętych analizą. Dane te wykorzystane zostały na potrzeby przeprowadzenia dyskusji z mieszkańcami oraz gronem pedagogicznym, a także stanowiły punkt wyjścia do opracowania ankiet badawczych, dystrybuowanych wśród uczniów i nauczycieli szkoły.

Otwarte spotkania dyskusyjne dla mieszkańców i grona pedagogicznego stanowiły uzupełnienie i rozszerzenie informacji zgromadzonych w trakcie spaceru studyjnego i warsztatów partycypacyjnych. Uczestnikom spotkań zaprezentowano pomysły i kierunki zmian zaproponowane przez osoby uczestniczące w warsztatach partycypacyjnych, a także poddano dyskusji ich zasadność oraz

uszczegółowiono zakres propozycji zmian. Całokształt pozyskanych w ten sposób informacji, stanowił punkt wyjścia do opracowania kwestionariuszy **ankiet badawczych**, które rozdysponowane zostały wśród uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 11 w Starachowicach. Kwestionariusze ankiet zawierały ogólny opis koncepcji projektu „Eko-szkoły”, mapę terenu opracowania, wraz z wydzielonymi sektorami/przestrzeniami wytypowanymi przez uczestników prac konsultacyjnych oraz propozycjami obiektów i elementów, jakie mogą/powinny znaleźć się w danej przestrzeni. Narzędzie badawcze w formie ankiety internetowej, zostało rozdysponowane wśród uczniów klas 6-8 oraz grona pedagogicznego szkoły. Wyniki badań ankietowych stanowią podsumowanie całokształtu prac konsultacyjnych. Rezultaty te stanowią kluczową część przedmiotowego raportu.

Wyniki prac konsultacyjnych

Jak wskazano w opisie metodologii prowadzenia przedmiotowych konsultacji, prezentowane w rozdziale wyniki prac konsultacyjnych, to efekt 4 etapów prac, na które składały się spacer badawczy, warsztaty partycypacyjne, otwarte spotkania dyskusyjne oraz badania ankietowe.

W badaniu ankietowym udział wzięły łącznie 73 osoby, w tym:

- 48 uczniów klas 6-8 (32 kobiety i 16 mężczyzn).
- 25 nauczycieli (22 kobiety i 3 mężczyzn).

Zdecydowana większość badanych nauczycieli, to osoby między 31 a 55 rokiem życia (łącznie 80%). Zaledwie 4 osoby wypełniające ankietę to osoby powyżej 56 roku życia. 1 osoba to osoba poniżej 30 roku życia. W grupie uczniów znalazło się 24 uczniów 6 klas szkoły podstawowej, 21 uczniów i uczennic 7 klasy oraz 3 osoby uczęszczające do klasy 8. Zarówno uczniowie, jak i nauczyciele, otrzymali link do formularza ankiety elektronicznej, który zapewniał anonimowość odpowiedzi. Każda z ankiet miała podobną konstrukcję, na którą składał się:

- opis danego obszaru, wraz ze wskazaniem go na planie obszaru szkoły,
- zbiór elementów i rozwiązań, jakie na danym obszarze zaproponowali uczestnicy warsztatów i spotkań otwartych, spośród których badane osoby mogły zaznaczyć czy dana propozycja to ich zdaniem dobry, czy zły pomysł,
- pytanie otwarte, w którym respondenci mogli wskazywać dodatkowe elementy i rozwiązania, jakie można włączyć w zakres zmian danej przestrzeni.

Ważne: analizując zgromadzone i prezentowane na wykresach dane posłużono się 3 zmiennymi:

- procentową wartością wskazań odpowiedzi „dobry pomysł” dla danego elementu wskazywaną przez uczniów,
- procentową wartością wskazań odpowiedzi „dobry pomysł” dla danego elementu wskazywaną przez nauczycieli,
- wartością średnią wskazań, która stanowi wypadkową sumy wartości procentowej wskazań uczniów i nauczycieli, podzieloną przez 2.
(wartość % wskazań uczniów + wartość % wskazań nauczycieli) / 2 = % średniej wartości wskazań

W przypadku wartości średnich odpowiedzi dla uczniów i nauczycieli, im wyższa wartość procentowa prezentowana na wykresie, tym wyższa zgoda danej grupy respondentów na zastosowanie elementu w obszarze opracowania. Podobnie w przypadku wartości średniej, im wyższa wartość wskazywana jest na wykresie, tym wyższa jest zgodność obu grup na zastosowanie danego elementu. W sposób oczywisty odpowiedzi i wskazania nie zawsze są ze sobą zbieżne, dlatego zdecydowano się zastosować zmienną wartości średniej, która w pewien sposób obrazuje zgodę/kompromis na zastosowanie danego elementu.

W kolejnych podrozdziałach zaprezentowano zbiorcze wyniki prac badawczo-konsultacyjnych, wraz z ich interpretacją.

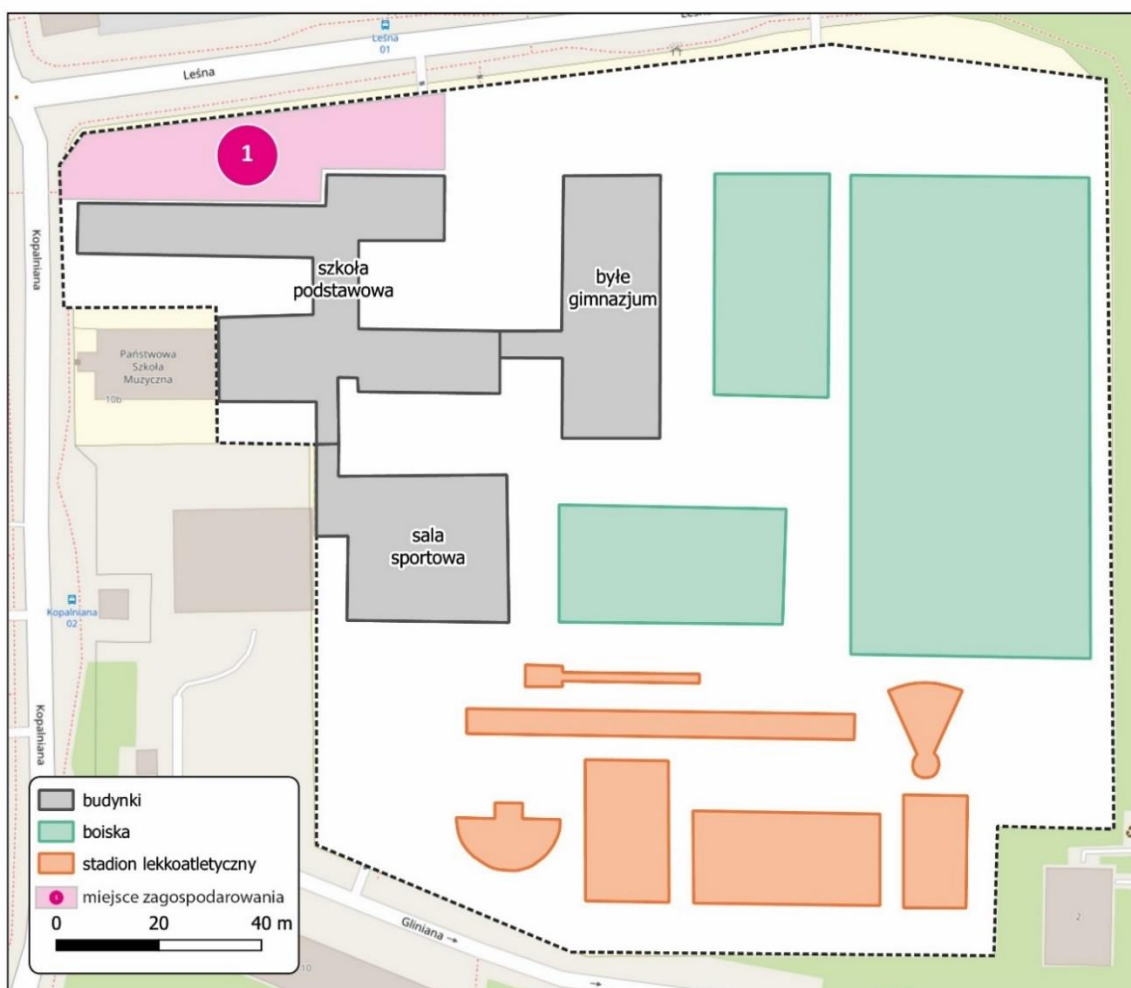
Obszar 1

Teren zaznaczony na poglądowej mapie kolorem z cyfrą 1 to teren przy szkole podstawowej z wysokimi drzewami, usytuowany wzdłuż ulicy Leśnej. W przyszłości proponuje się przygotowanie na tym obszarze nowych rozwiązań – nowe obiekty, rośliny, które zmienią wygląd tej przestrzeni i pozwolą ją w pełni wykorzystać na potrzeby uczniów, szkoły i mieszkańców.

Uczestnicy badania poproszeni zostali o odniesienie się do każdej z propozycji zawartej w ankiecie oraz wskazanie odpowiedzi, czy ich zdaniem umieszczenie zaproponowanego elementu w miejscu objętym opracowaniem to dobry lub zły pomysł. Po pytaniu z kafeterią zawierającą propozycje wynikające z przeprowadzonych prac warsztatowych, respondenci biorący udział w badaniu ankietowym mogli wskazać własne propozycje i rozwiązania, które powinny zostać ujęte w planie zmian.

Poniżej zamieszczono poglądowy plan terenu opracowania oraz zdjęcie obrazujące jego aktualny wygląd i zagospodarowanie. W dalszej części znajdują się wyniki badań ankietowych wraz z ich interpretacją.

Rysunek 1 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 1

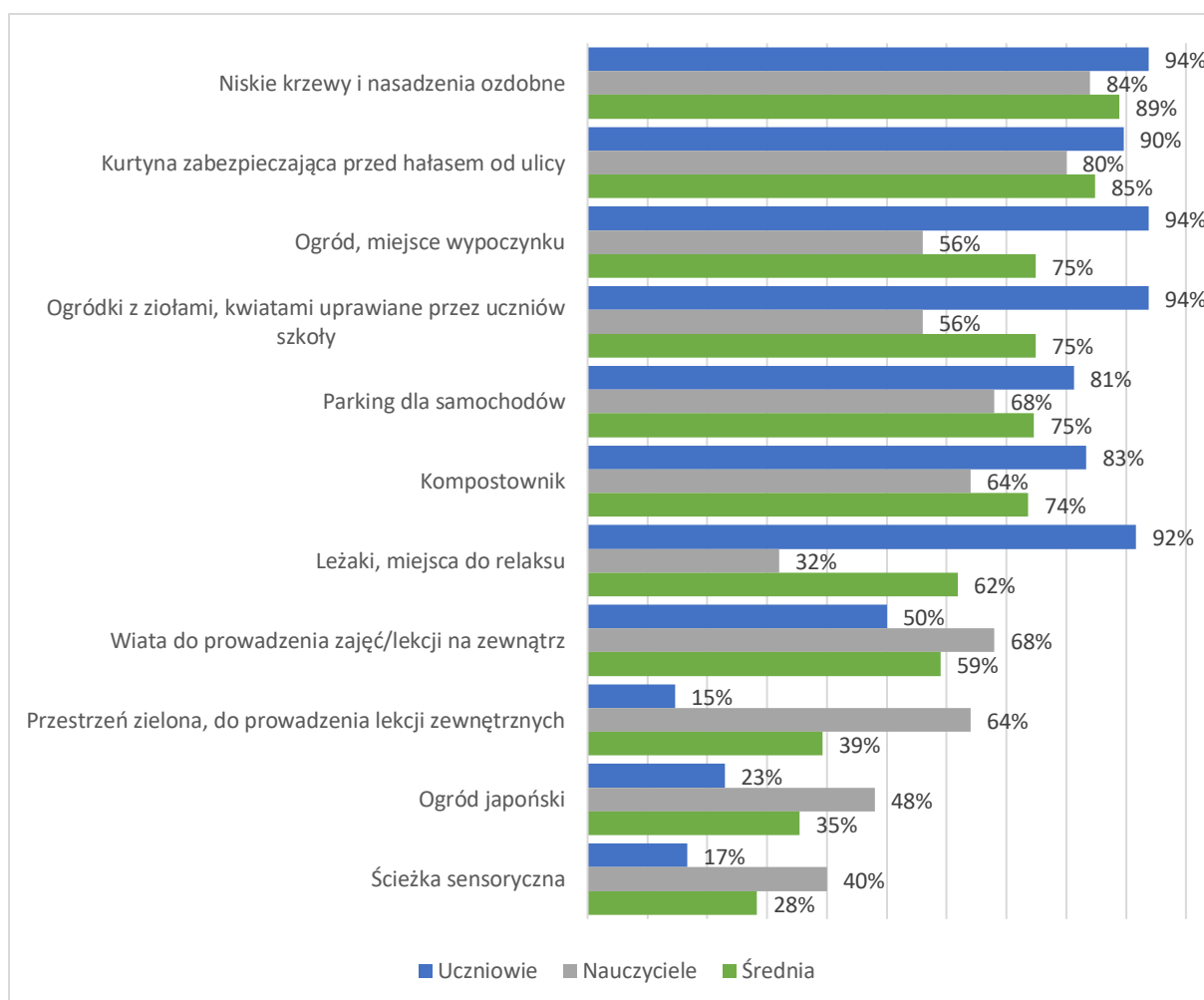
Źródło: opracowanie własne

Zdjęcie 1 Wygląd obecny obszaru nr 1

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Wykres 1 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 1

Źródło: badanie uczniów i nauczycieli SP 11

Na powyższym wykresie zaprezentowano wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 11 w Starachowicach. Biorąc pod uwagę przyjętą koncepcję analizy danych, na wykresie wyróżniono wartość średnią odpowiedzi (suma wskazań % nauczycieli i uczniów / 2) oraz wartości procentowe wskazań danego elementu dla każdej z badanych grup.

W oparciu o pozyskane dane można zatem wskazać, że **najwyższą zgodność** wśród propozycji zagospodarowania obszaru nr 1, respondenci wykazali w przypadku elementów takich jak:

- Niskie krzewy i nasadzenia ozdobne – średnia 89%, w tym 94% uczniowie i 84% nauczyciele,
- Kurtyna zabezpieczająca przed hałasem od ulicy – średnia 85%.

Wysoką zgodnością odpowiedzi obu grup respondentów wykazano przy elementach takich jak:

- Ogród, miejsce wypoczynku – średnia 75% (94% uczniowie, 56% nauczyciele),
- Ogródki z ziołami, kwiatami uprawiane przez uczniów szkoły – średnia 75% (94% uczniowie, 56% nauczyciele),
- Parking dla samochodów – średnia 75%, (81% uczniowie, 68% nauczyciele),
- Kompostownik – średnia 74%.

Biorąc pod uwagę pozostałe wskazania, zdaniem uczniów w przestrzeni tej raczej nie powinny znajdować się elementy i rozwiązania służące do prowadzenia lekcji zewnętrznych, lub ogród japoński, ścieżka sensoryczna itp. Z kolei tego typu rozwiązania częściej dopuszczają nauczyciele. Uczniowie opcjonalnie upatrują w tym miejscu przestrzeni do spędzania czasu wolnego i relaksu – leżaki.

Wśród dodatkowych pomysłów na zagospodarowanie obszaru znalazły się między innymi:

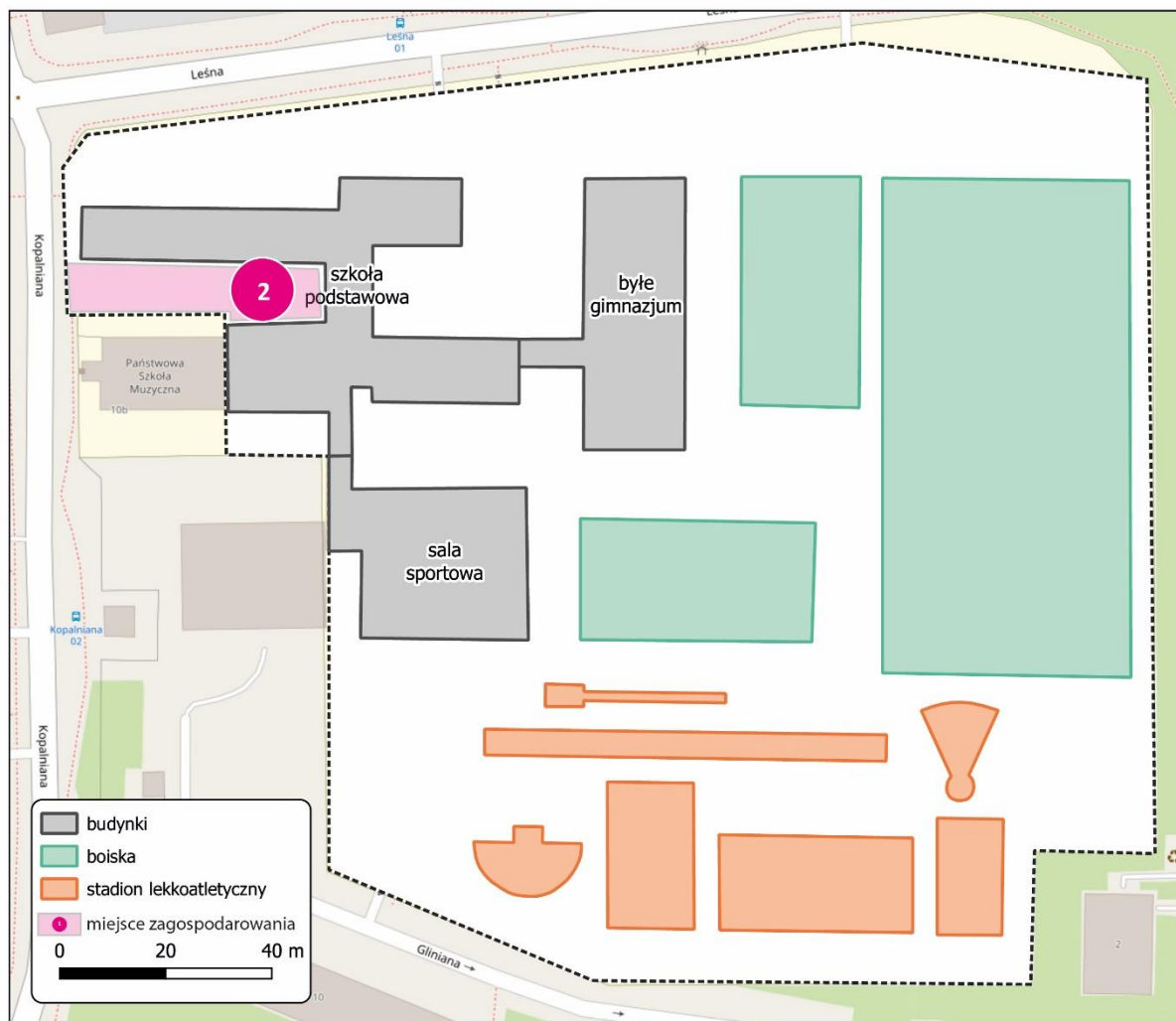
- ławki wśród zieleni,
- kosze do segregacji śmieci,
- miejsce do odpoczynku, z oczkiem wodnym,
- szachy z dużymi pionkami.

Podsumowując zgromadzone informacje można wskazać, że teren ten przede wszystkim wymaga odgrodzenia i zabezpieczenia przed hałasem dochodzącym od ul. Leśnej. Ponadto upatrywany jest raczej jako nieużytek, który może być wykorzystany pod nowe nasadzenia, kompostownik, parking, miejsce na uprawę roślin i opcjonalnie spędzania czasu wolnego. Raczej nie jest to przestrzeń, w której uczniowie chcieliby spędzać czas w trakcie lekcji na świeżym powietrzu, co prawdopodobnie może wynikać z kojarzenia tej przestrzeni z hałasem dochodzącym od ul. Leśnej.

Obszar 2

Obszar z numerem 2 to obecnie jedno z głównych wejść prowadzących do budynku szkoły – wejście od ul. Kopalnianej. W przyszłości prawdopodobnie zostanie ono zamknięte i wykorzystane w nowym celu. Poniżej przedstawiono usytuowanie obszaru 2 na planie szkoły, jego aktualny wygląd oraz wyniki badania ankietowego.

Rysunek 2 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 2

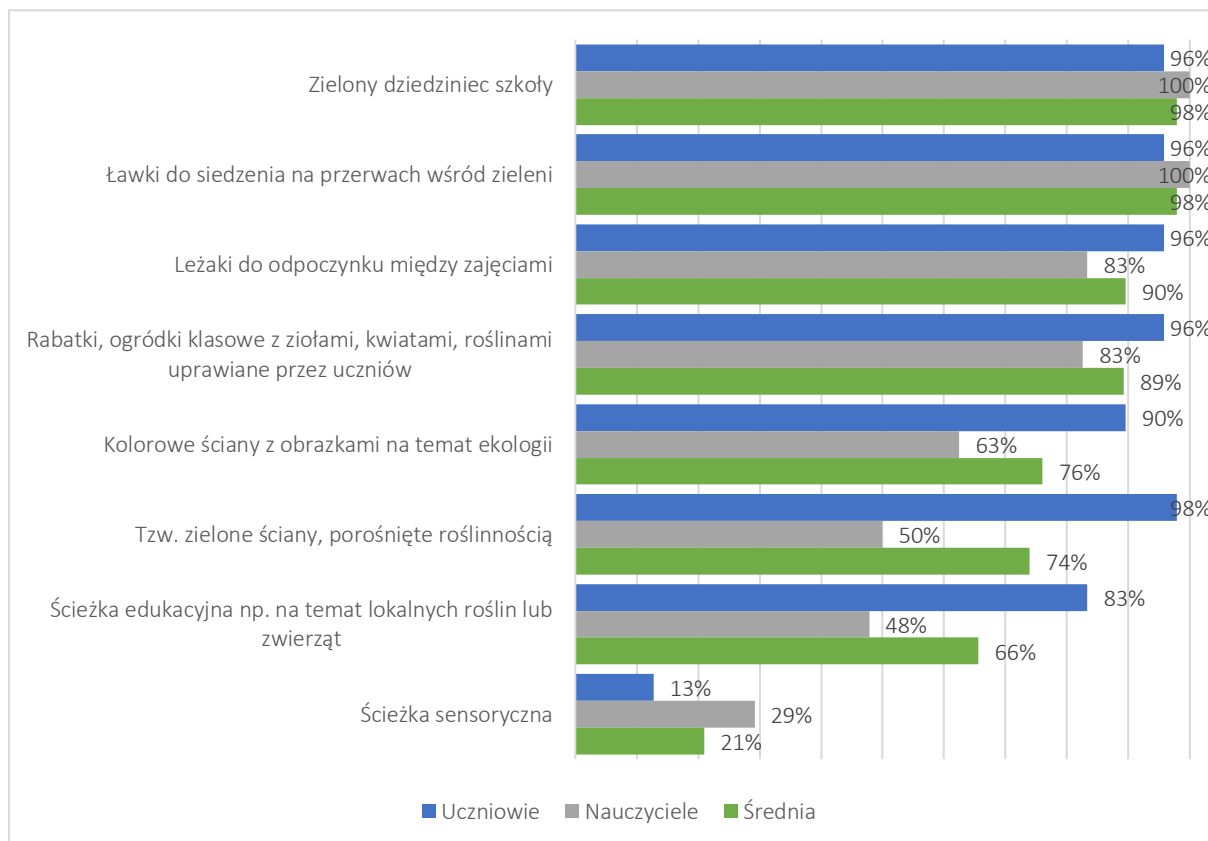
Źródło: opracowanie własne

Zdjęcie 2 Wygląd obecny obszaru nr 2

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Wykres 2 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 2

Źródło: badanie uczniów i nauczycieli SP 11

Drugi z analizowanych obszarów postrzegany jest przede wszystkim jako miejsce zielone i reprezentacyjne, służące do spędzania czasu wolnego. Świadczą o tym wartości średnie wskazywanych przez respondentów odpowiedzi, które odznaczają się dużą zgodnością pomysłów na zagospodarowanie tej przestrzeni:

- Zielony dziedziniec szkoły – średnia 98% (nauczyciele i uczniowie),
- Ławki do siedzenia na przerwach wśród zieleni – średnia 98%,
- Leżaki do odpoczynku między zajęciami – średnia 90%.

Wysoką zgodnością odznaczały się także odpowiedzi (średnia między 74% a 89%):

- Rabatki, ogródki klasowe z ziołami, kwiatami, roślinami uprawiane przez uczniów,
- Kolorowe ściany z obrazkami na temat ekologii,
- Tzw. zielone ściany, porośnięte roślinnością.

Dodatkowe wskazania badanych osób w kontekście zagospodarowania obszaru 2 to:

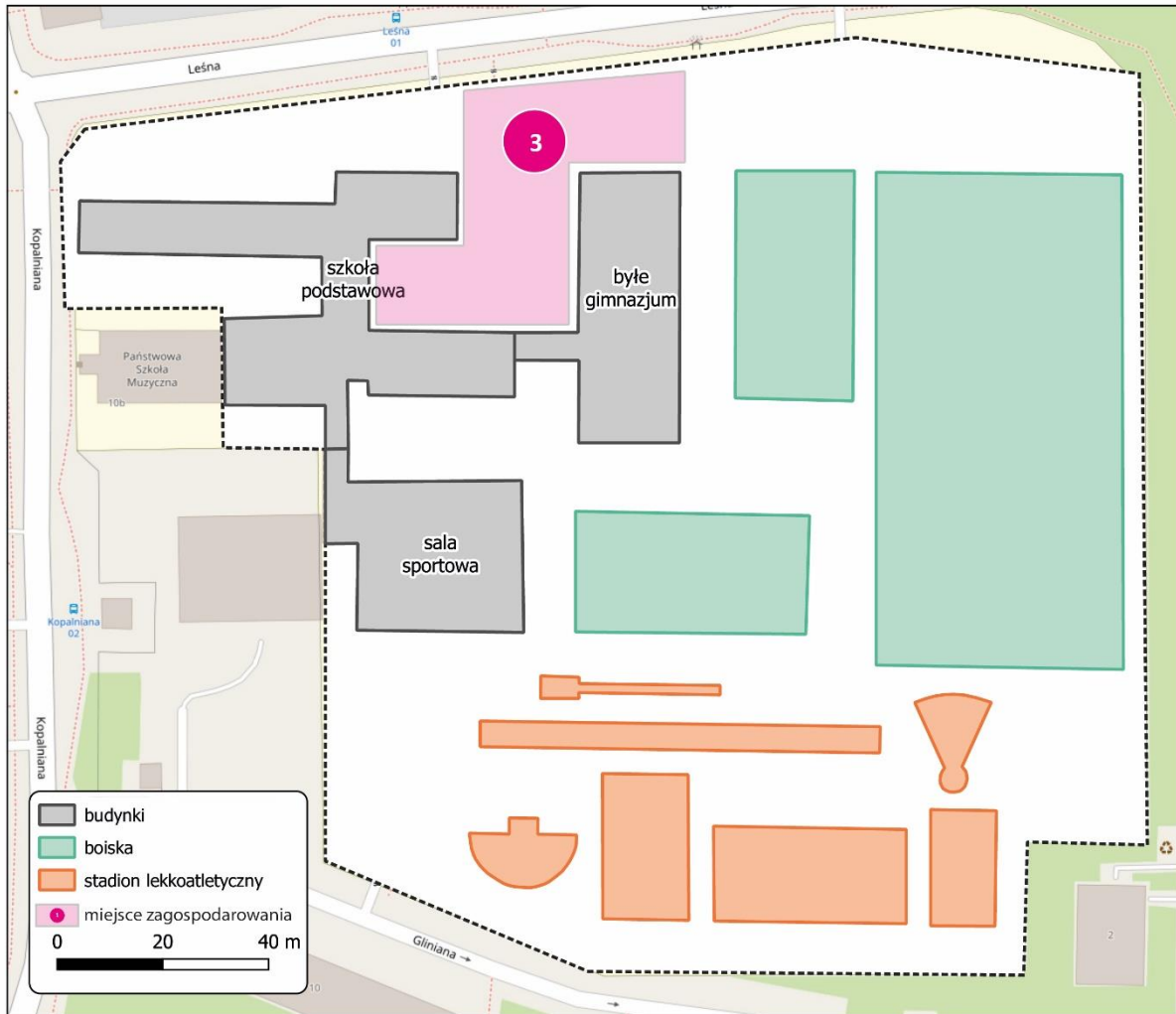
- teren doskonały na ogródki klasowe,
- fontanna,
- miejsca do odpoczynku,
- ogród,
- powinna być położona nowa kostka,
- coś do odpoczynku,
- leżaki do odpoczynku, ogródki klasowe,
- ławki do siedzenia, leżaki, kolorowe ściany,
- powinno być to miejsce do odpoczynku między lekcjami,
- dziedziniec szkoły,
- różne graffiti z motywem eko.

Mając na uwadze ogół zgromadzonych danych, obszar opracowania nr 2 w opiniach badanych grup to obszar, który powinien zostać zagospodarowany jako zielona przestrzeń – dziedziniec szkoły, który zawierał będzie jednocześnie funkcje rekreacji, jak i nasycenia roślinnością, zarówno w formie ozdobnej (zielone ściany), jak i przestrzeń do uprawy roślin przez uczniów.

Obszar 3

Na obszarze zaznaczonym cyfrą 3 znajduje się wejście do byłego Gimnazjum oraz parking. W przyszłości może to być jedno z głównych wejść do szkoły, które łączyłyby zarówno rozwiązania parkingowe, jak i reprezentacyjne. Poniżej zaznaczono lokalizację obszaru oraz poglądowe zdjęcia prezentujące jego stan obecny.

Rysunek 3 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 3

Źródło: opracowanie własne

Zdjęcie 3 Wygląd obecny obszaru nr 3/1

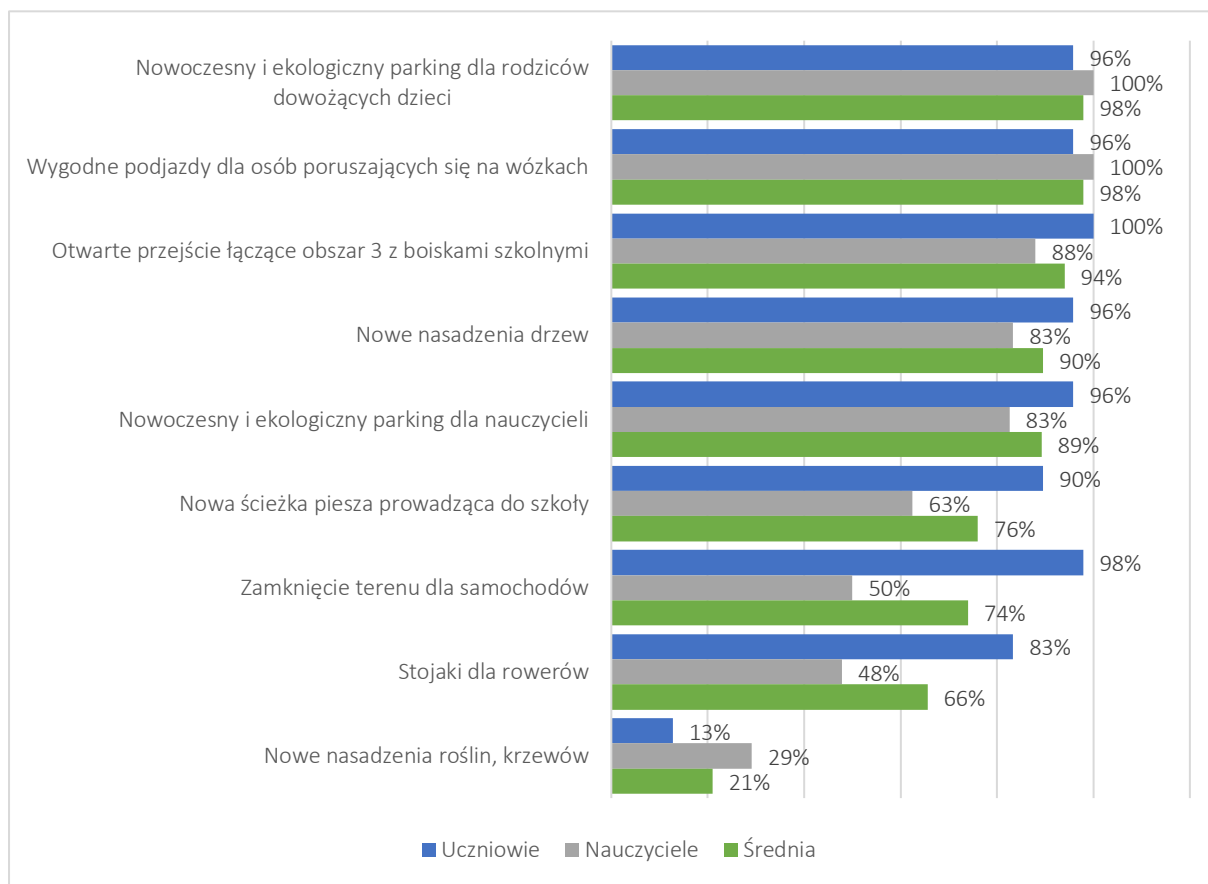
Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Zdjęcie 4 Wygląd obecny obszaru nr 3/2

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Wykres 3 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 3

Źródło: badanie uczniów i nauczycieli SP 11

Wśród wskazań dotyczących pomysłów na zagospodarowanie obszaru 3, dominują pomysły świadczące o stricte utylitarnym przeznaczeniu tego obszaru. Zdecydowana większość głosów respondentów, wskazuje bowiem na wykorzystanie tego obszaru na potrzeby utworzenia parkingu dla rodziców dowożących dzieci do szkoły, parkingu dla nauczycieli, ale także wdrożeniu innych, istotnych rozwiązań transportowych (dostępowych):

- Wygodne podjazdy dla osób poruszających się na wózkach,
- Otwarte przejście łączące obszar 3 z boiskami szkolnymi (dziś zamknięte za pomocą bramy),
- Nowa ścieżka pieszka prowadząca do szkoły,
- Stojaki dla rowerów.

Jako dodatkowe rozwiązania zaproponowano elementy zbieżne z prezentowanymi na wykresie, a wśród nich:

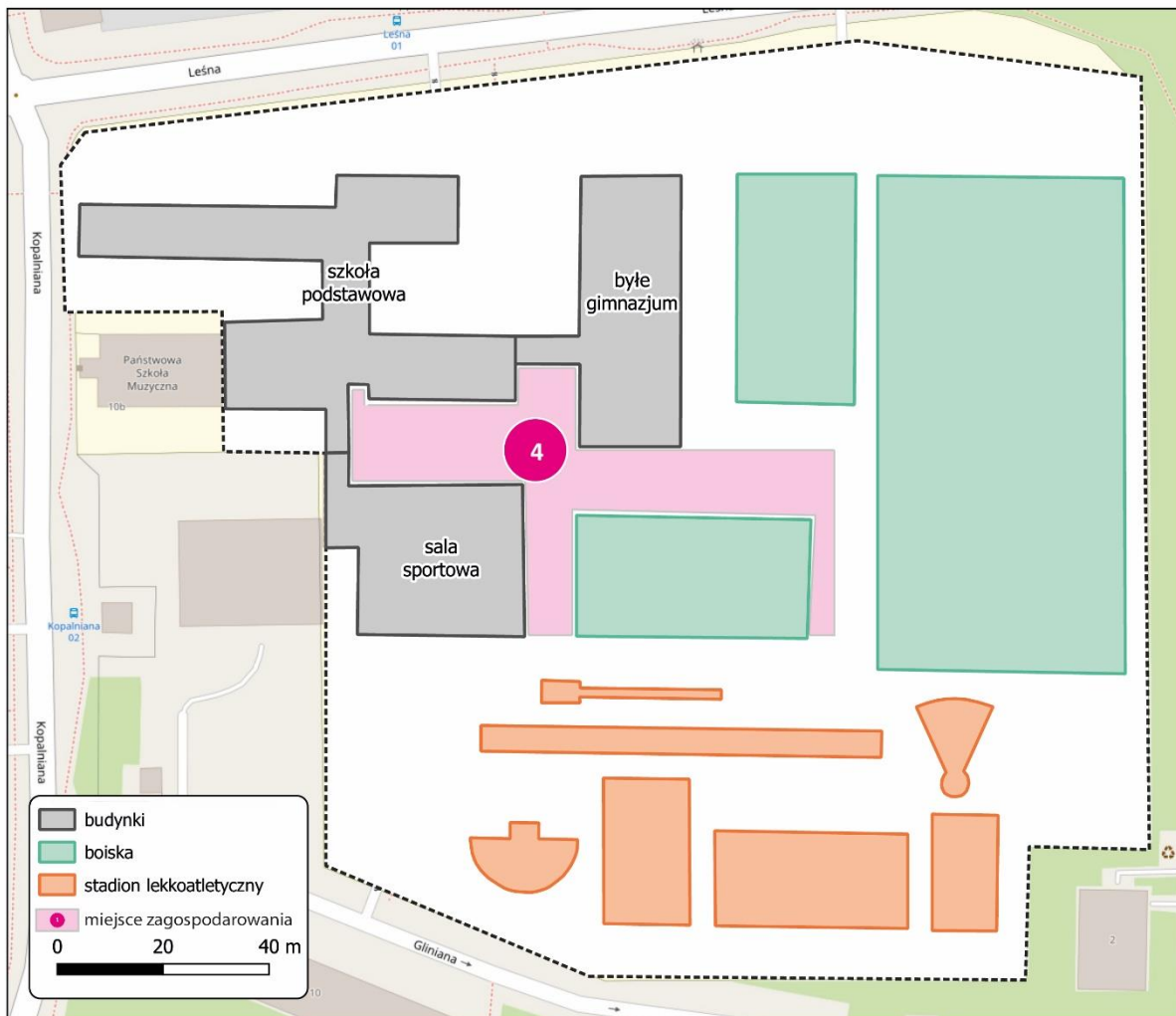
- Eko parking,
- Odnowione wejście i więcej drzew,
- Parking eko z roślinkami miejscami dla rowerów,
- Podjazdy dla osób na wózkach, stojaki dla rowerów, zasadzenie drzew.

Podsumowując – obszar 3 postrzegany jest głównie przez pryzmat dojazdu do szkoły, parkingu etc. który powinien zostać zmodernizowany i wyposażony o nowoczesne i ekologiczne rozwiązania, w tym rozwiązania zwiększające dostępność osób z ograniczonymi możliwościami motorycznymi.

Obszar 4

Obszar 4 to teren znajdujący się pomiędzy budynkami szkolnymi. Zlokalizowane na nim jest także boisko asfaltowe. W przyszłości planuje się usunięcie wystużonego boiska asfaltowego i stworzenie nowej przestrzeni między budynkami szkoły oraz uzupełnienie obszaru o nowe obiekty do spędzania czasu na świeżym powietrzu. Teren ten może także łączyć przejściem (dziś zamkniętym) obszar 4 z obszarem 3, które ma docelowo służyć jako główne wejście do szkoły oraz parking.

Rysunek 4 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 4

Źródło: opracowanie własne

Zdjęcie 5 Wygląd obecny obszaru nr 4/1

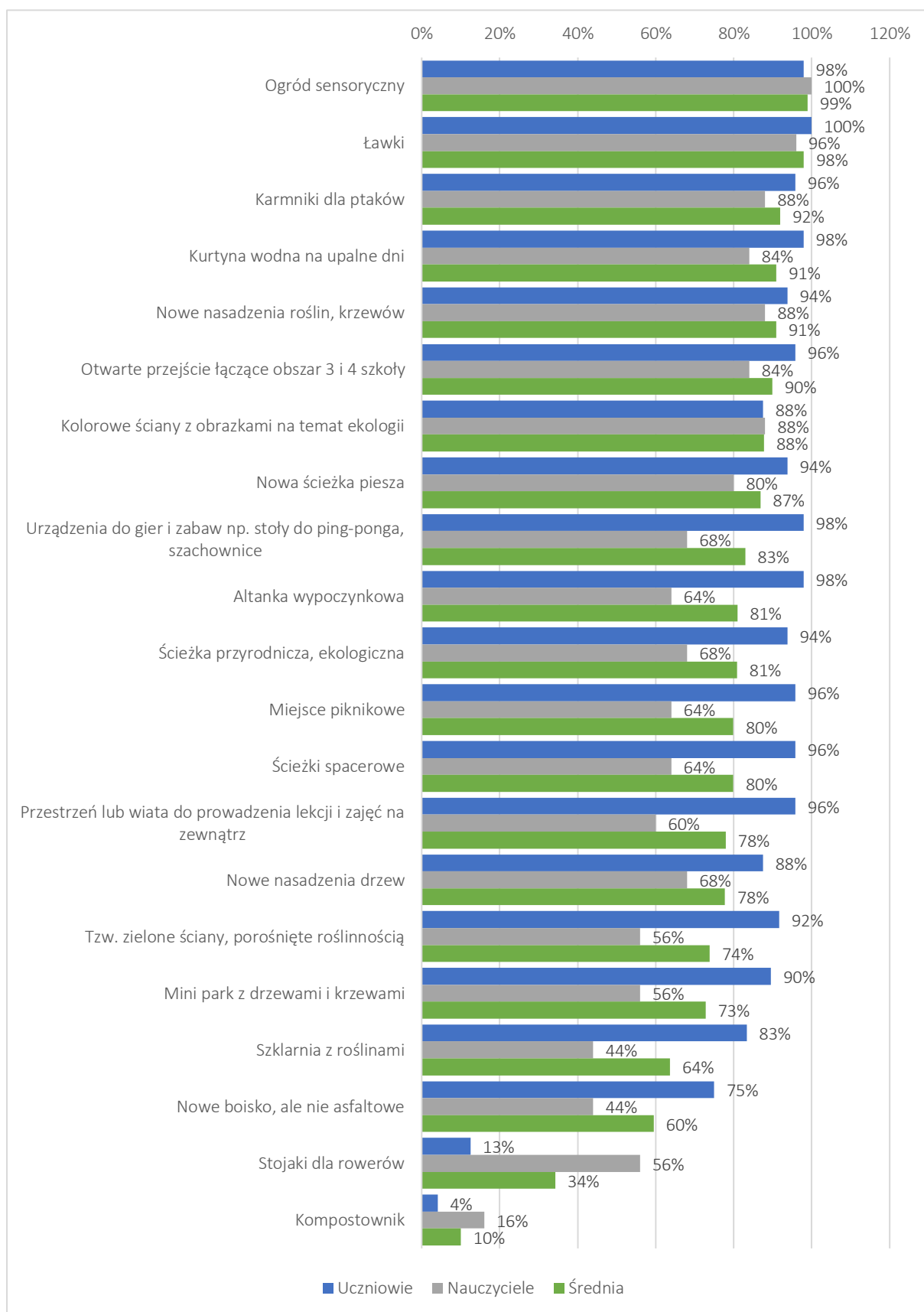
Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Zdjęcie 6 Wygląd obecny obszaru nr 4/2

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Wykres 4 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 4

Źródło: badanie uczniów i nauczycieli SP 11

Obszar 4 ze względu na swoje usytuowanie, w trakcie prowadzonych konsultacji spotykał się z nagromadzeniem wielu, różnorodnych propozycji zagospodarowania. Wśród **najczęściej wymienianych** elementów zagospodarowania obszaru znalazły się:

- Ogród sensoryczny – średnia 99% odpowiedzi,
- Ławki – 98%,
- Karmniki dla ptaków – 92%,
- Kurtyna wodna na upalne dni – 91%,
- Nowe nasadzenia roślin, krzewów – 91%,
- Otwarte przejście łączące obszar 3 i 4 szkoły – 90%,
- Kolorowe ściany z obrazkami na temat ekologii – 88%.

W pozostałych przypadkach rozbieżność odpowiedzi nauczycieli i uczniów zwiększała się, choć **względnie często** (średnia wartość odpowiedzi pomiędzy 88 a 80%) pojawiał się kompromis w zakresie utworzenia na tym obszarze takich rozwiązań jak:

- Nowa ścieżka piesza,
- Urządzenia do gier i zabaw np. stoły do ping-ponga, szachownice,
- Altanka wypoczynkowa,
- Ścieżka przyrodnicza, ekologiczna,
- Miejsce piknikowe,
- Ścieżki spacerowe.

Najbardziej wskazywano na umiejscowienie na tym terenie:

- Nowego boiska, ale nie asfaltowego – średnia 60%, w tym uczniowie 75%,
- Stojaki dla rowerów – średnia 34%, w tym nauczyciele 56%,
- Kompostownik – 10%.

W ramach dodatkowych propozycji znalazły się między innymi:

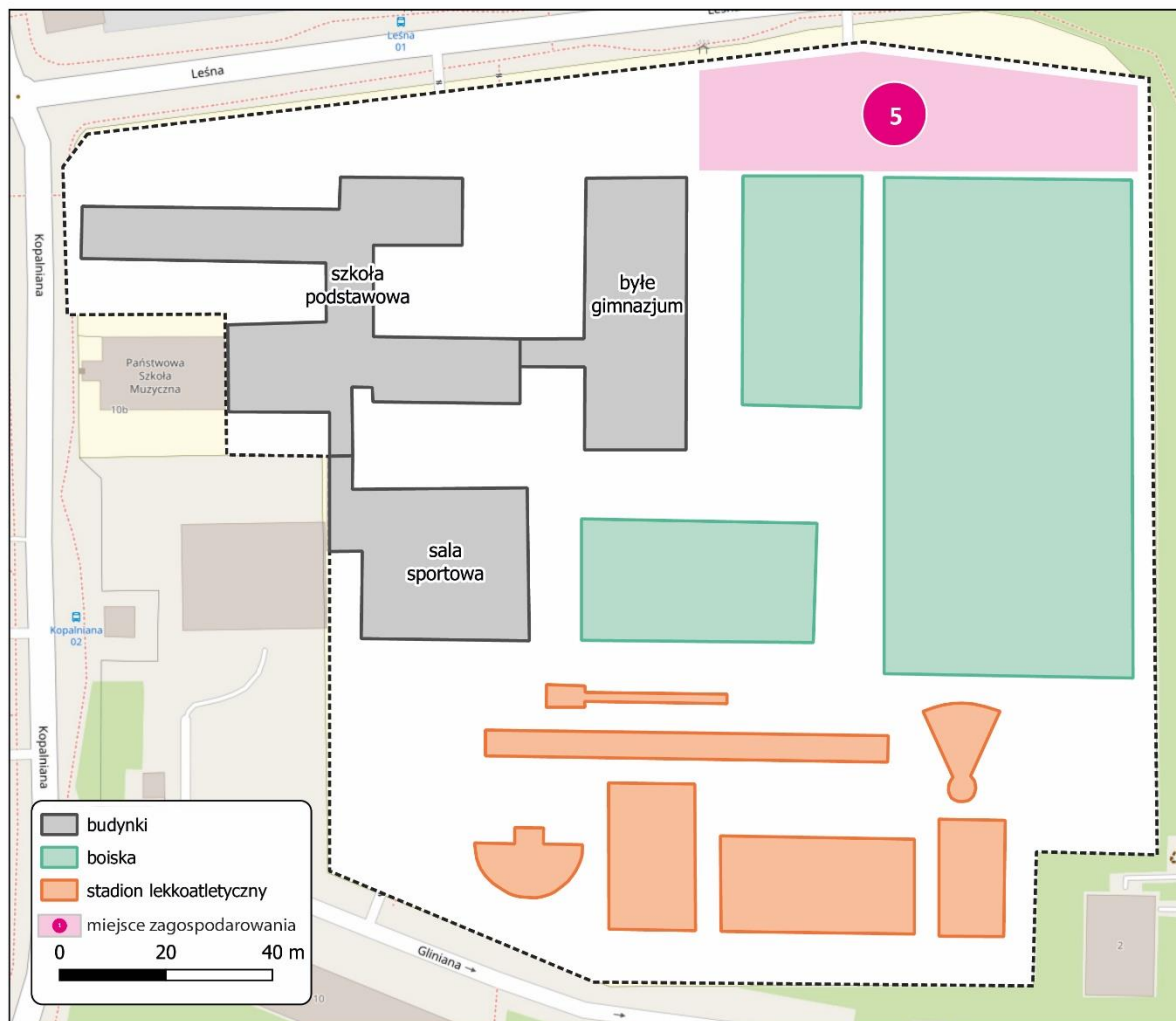
- przestrzeń między salą gimnastyczną a budynkiem szkoły można wykorzystać pod ścieżkę sensoryczną,
- fontanna, ścieżka sensoryczna,
- Przestrzeń lub wiata do prowadzenia lekcji i zajęć na zewnątrz, Miejsce piknikowe i Urządzenia do gier i zabaw np. stoły do ping-ponga, szachownice,
- Mini park, przestrzeń do prowadzenia lekcji, karmniki, altanka,
- fajnie byłoby zrobić miejsce na piknik, szklarnia z owocami warzywami i jakieś ławki.

Wizja zagospodarowania terenu wyrażana przez respondentów jest względnie jednoznaczna. Teren ten powinien posiadać ścieżkę sensoryczną, zostać wyposażony w nowe rozwiązania do gier i zabaw w miejsce starego boiska asfaltowego, stać się miejscem spędzania wolnego czasu wśród zieleni, ścian z obrazkami dot. ekologii, miejscem z altanką, które łączyłoby będzie ścieżką obszar 3 i 4.

Obszar 5

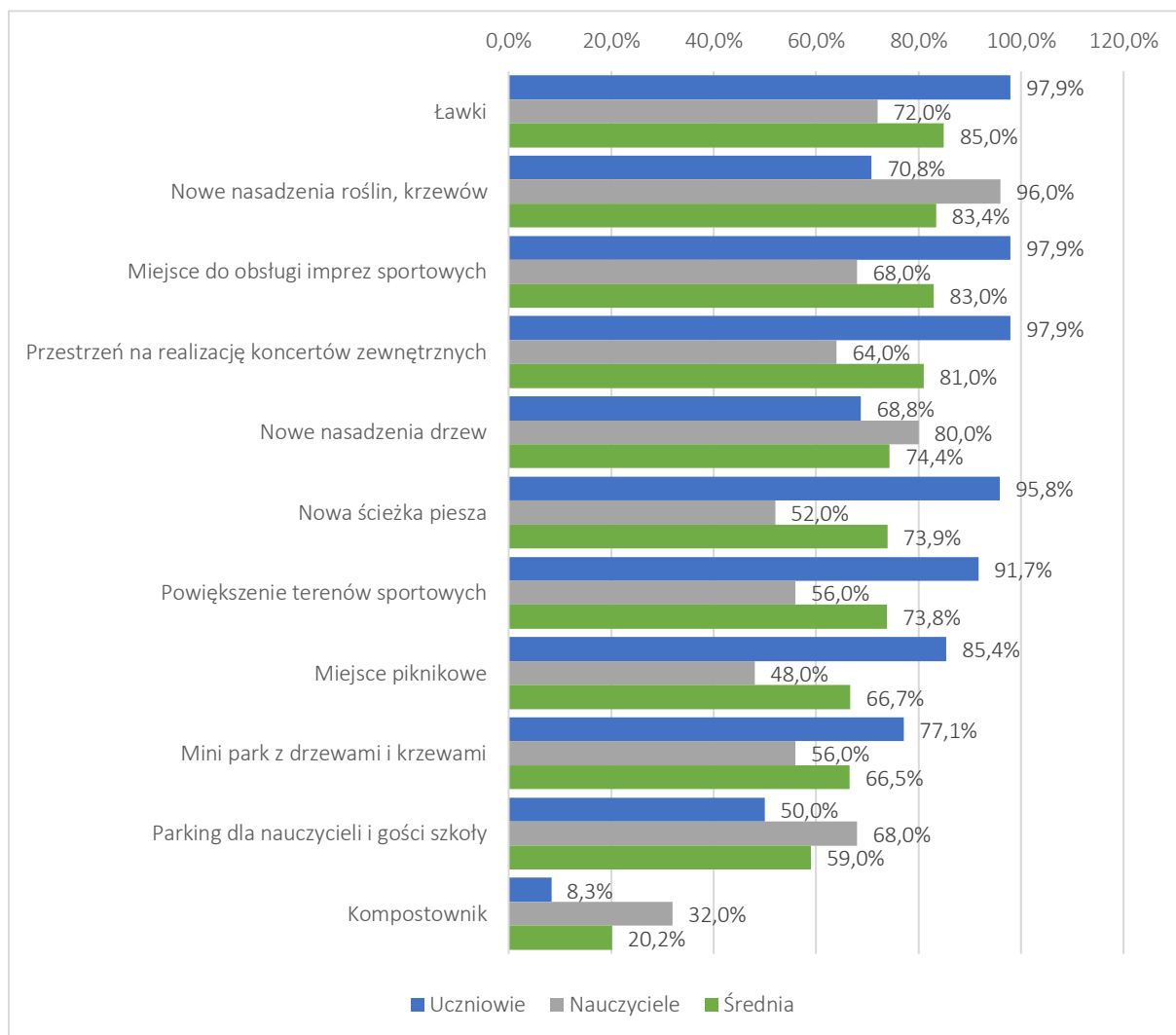
5 z obszarów to teren znajdujący się powyżej boiska trawiastego. Dziś jest to teren prawie zupełnie niewykorzystany. Znajduje się tam trawa, skarpa, drzewa oraz płyty betonowe. Jest to dobra przestrzeń, na której można stworzyć nowe elementy oraz wykorzystać naturalne ukształtowanie terenu. Może on stać się także zapleczem dla przylegających do niego boisk sportowych.

Rysunek 5 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 5

Źródło: opracowanie własne

Wykres 5 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 5

Źródło: badanie uczniów i nauczycieli SP 11

Analizując wyniki badań ankietowych z pomysłami na zagospodarowanie obszaru 5 można dostrzec, że obszar ten postrzegany jest głównie jako potencjalna rezerwa terenu, dla którego nie proponuje się konkretnych zastosowań. Wśród najczęściej wymienianych propozycji wskazywano takie, które mogą w przyszłości stać się zapleczem dla imprez sportowych na przylegającym boisku – miejsce na dodatkowe ławki, dodatkowe nasadzenia roślin, miejsce obsługi imprez sportowych etc. Jest to teren dosyć odległy od głównych wejść do szkoły oraz obiektów pełniących kluczowe role w jej codziennym funkcjonowaniu.

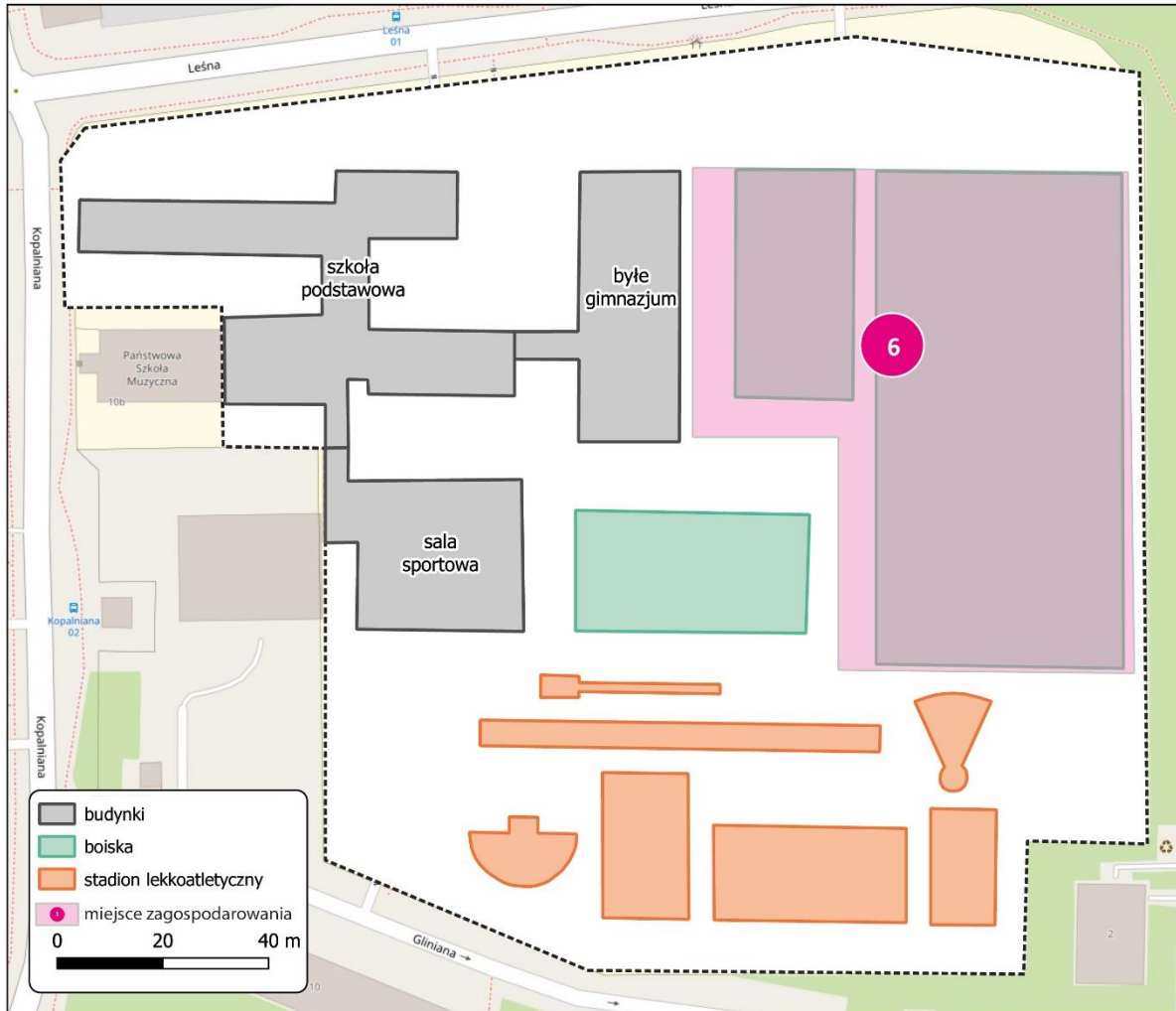
W dodatkowych propozycjach wskazywano na utworzenie na tym obszarze sceny na imprezy szkolne, miejsce piknikowe, czy lodowisko. Część nauczycieli wskazywała także, że może to być teren pełniący funkcje parkingowe.

Na chwilę obecną teren ten może zatem służyć jako rezerwa terenowa, lub zaplecze dla przyległych boisk.

Obszar 6

Obszar 6 to teren boiska trawiastego oraz boiska do gry w koszykówkę. Boiska wymagają jednak remontu, który może zmienić ich wygląd i zastosowanie, choć główna funkcja nie zostanie zmieniona.

Rysunek 6 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 6

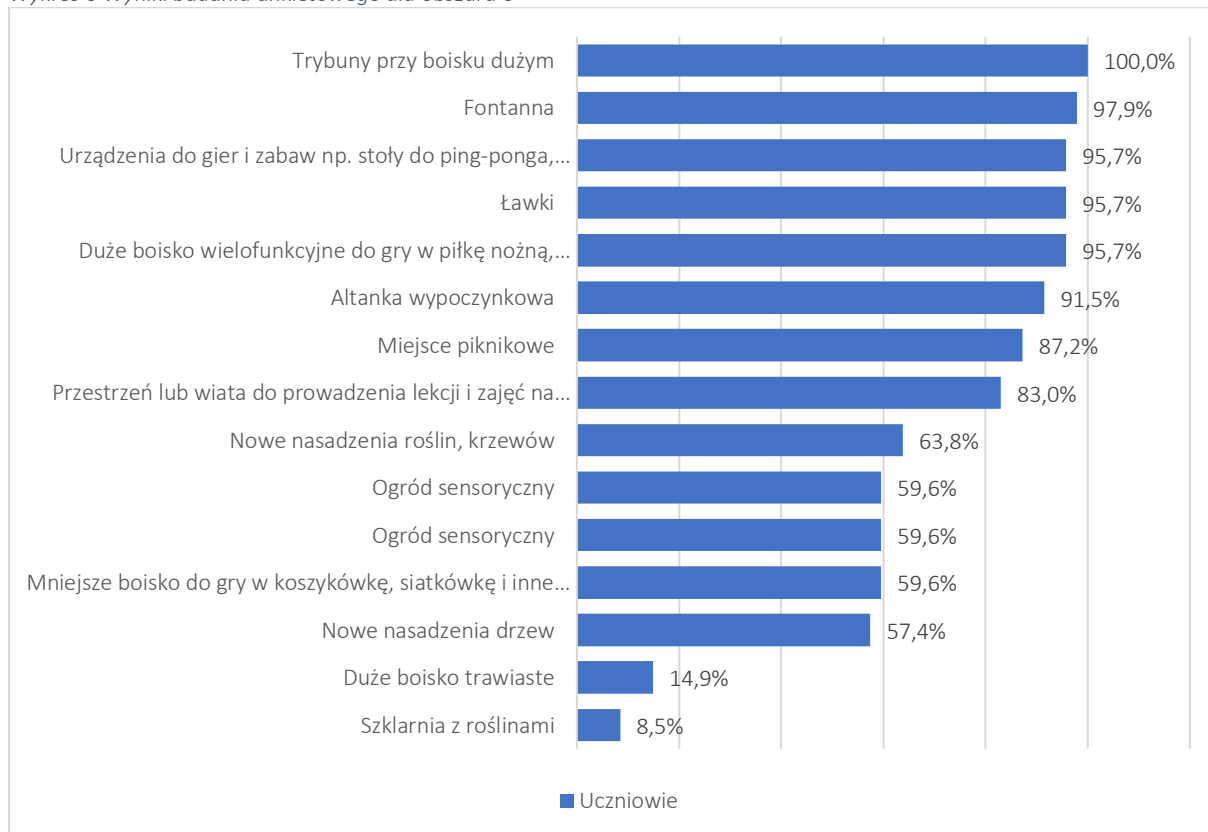
Źródło: opracowanie własne

Zdjęcie 7 Wygląd obecny obszaru nr 6

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Wykres 6 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 6

Źródło: badanie uczniów i nauczycieli SP 11

Ze względu na awarię systemu gromadzenia danych, w pytaniu o zagospodarowanie obszaru 6 w ankiecie skierowanej do nauczycieli, nie zapisały się odpowiedzi wskazywane przez tę grupę respondentów. Jednakże propozycje zawarte w pytaniu, to przede wszystkim postulaty zgłaszane przez nauczycieli. Wśród propozycji zagospodarowania obszaru jednoznacznie wybrzmiewały potrzeby:

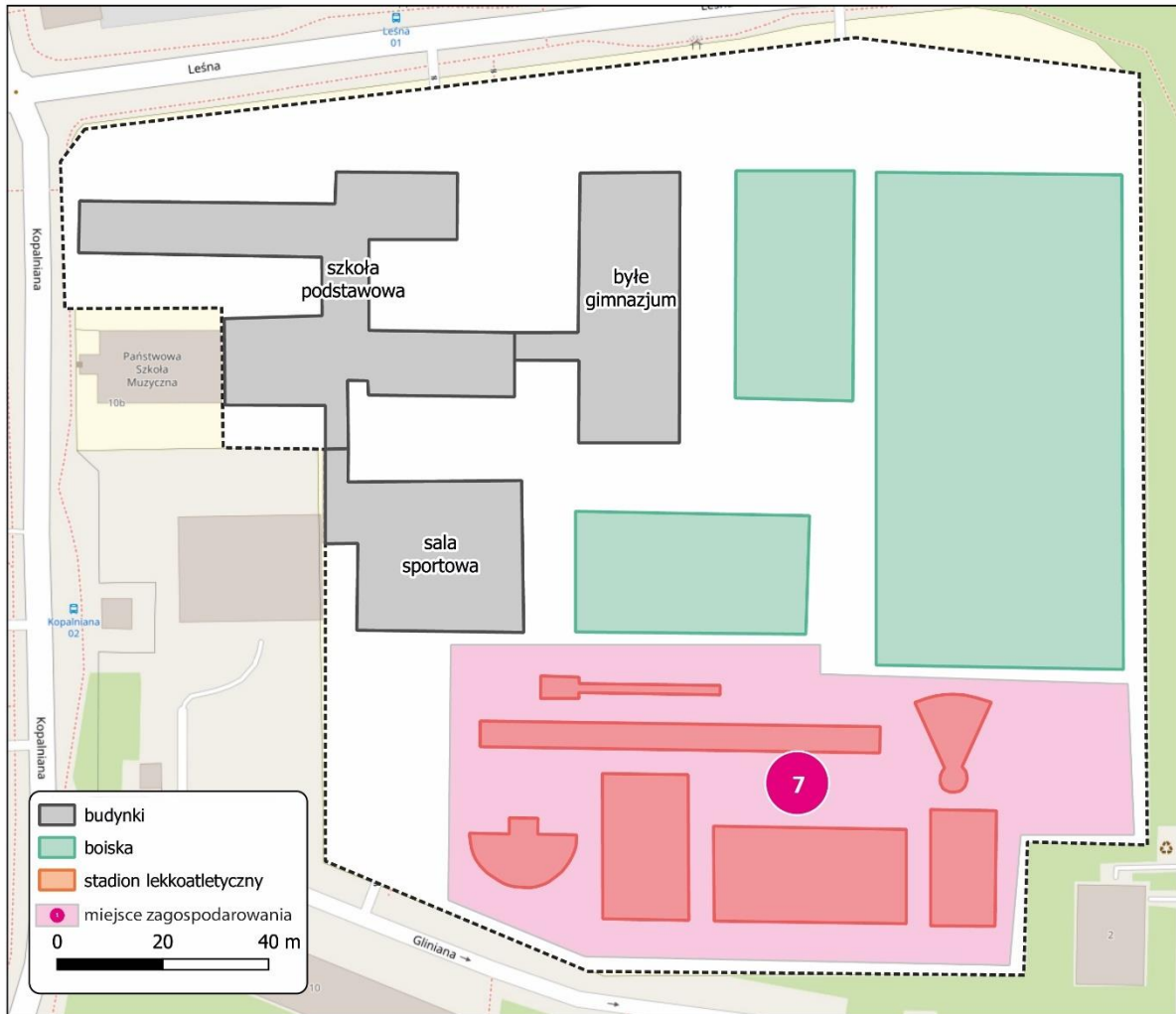
- utworzenia dużego boiska wielofunkcyjne do gry w piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę i inne gry zespołowe (boisko nowoczesne i utwardzone, nie trawiaste),
- utworzenia mniejszego boiska do gry w koszykówkę, siatkówkę i inne gry zespołowe (boisko dodatkowe),
- utworzenia trybuny przy boisku dużym.

Wśród pozostałych propozycji znalazły się także propozycje związane z dodatkowymi miejscami do gier i zabaw zespołowych, czy miejsca do prowadzenia lekcji zewnętrznych. Istotnym tematem rozmów w trakcie warsztatów było to, aby nowe boiska nie były boiskami trawiastymi z trawy naturalnej, ze względu na konieczność ich stałego koszenia i pielęgnacji, które generują duże koszty utrzymania. Skłaniano się raczej w kierunku boisk o nawierzchni ze sztucznej trawy, lub innych rozwiązań, które łatwiej utrzymać przez większą część roku. Koncepcja zagospodarowania terenu jest zatem jednoznacznie nakierowana na utworzenie wielofunkcyjnego boiska sportowego, wraz z niezbędnym zapleczem.

Obszar 7

Na terenie zaznaczonym cyfrą 7 znajdują się między innymi: plac zabaw dla dzieci, bieżnia, urządzenia do ćwiczeń, małe boiska oraz rozbieg do skoków w dal. Część tych obiektów to obiekty w miarę nowe. Inne wymagają remontu, lub doposażenia. Poniżej zaprezentowano umieszczenie obszaru na planie szkoły oraz poglądowe zdjęcie.

Rysunek 7 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 7

Źródło: opracowanie własne

Zdjęcie 8 Wygląd obecny obszaru nr 7/1

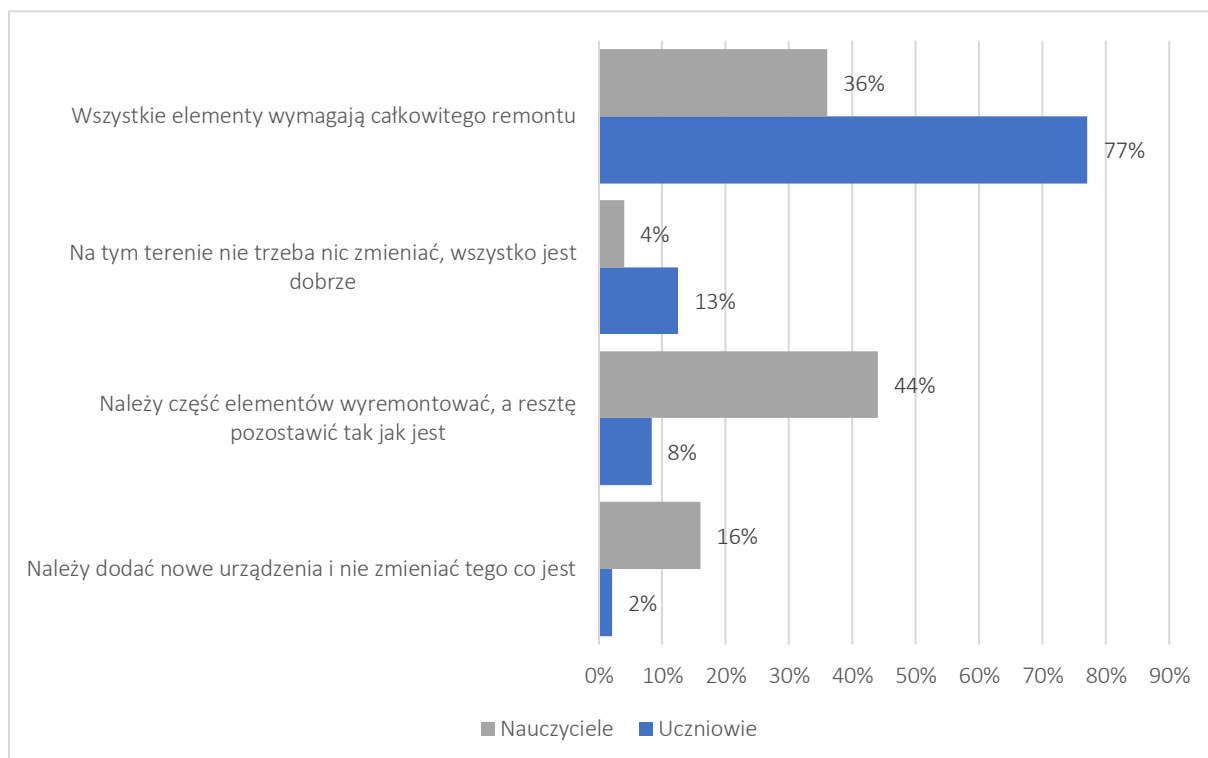
Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Zdjęcie 9 Wygląd obecny obszaru nr 7/2

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonawcy

Wykres 7 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 7

Źródło: badanie uczniów i nauczycieli SP 11

W przypadku obszaru 7 nie planuje się zmiany jego przeznaczenia. Nadal będzie to teren, na którym dominowały będą elementy związane z rozrywką dla najmłodszych dzieci (place zabaw), a także bieżnie, czy inne urządzenia niezbędne do prowadzenia zajęć na otwartym powietrzu.

Zdaniem 77% badanych uczniów, elementy znajdujące się na tym obszarze wymagają całkowitego remontu. Tego samego zdania jest mniej więcej co trzeci nauczyciel. W grupie nauczycieli najczęściej jednak wskazywano, że remontu wymaga tylko część znajdujących się na tym terenie urządzeń.

Wśród pomysłów na uzupełnienie urządzeń zlokalizowanych w obszarze 7 znalazły się propozycje takie jak:

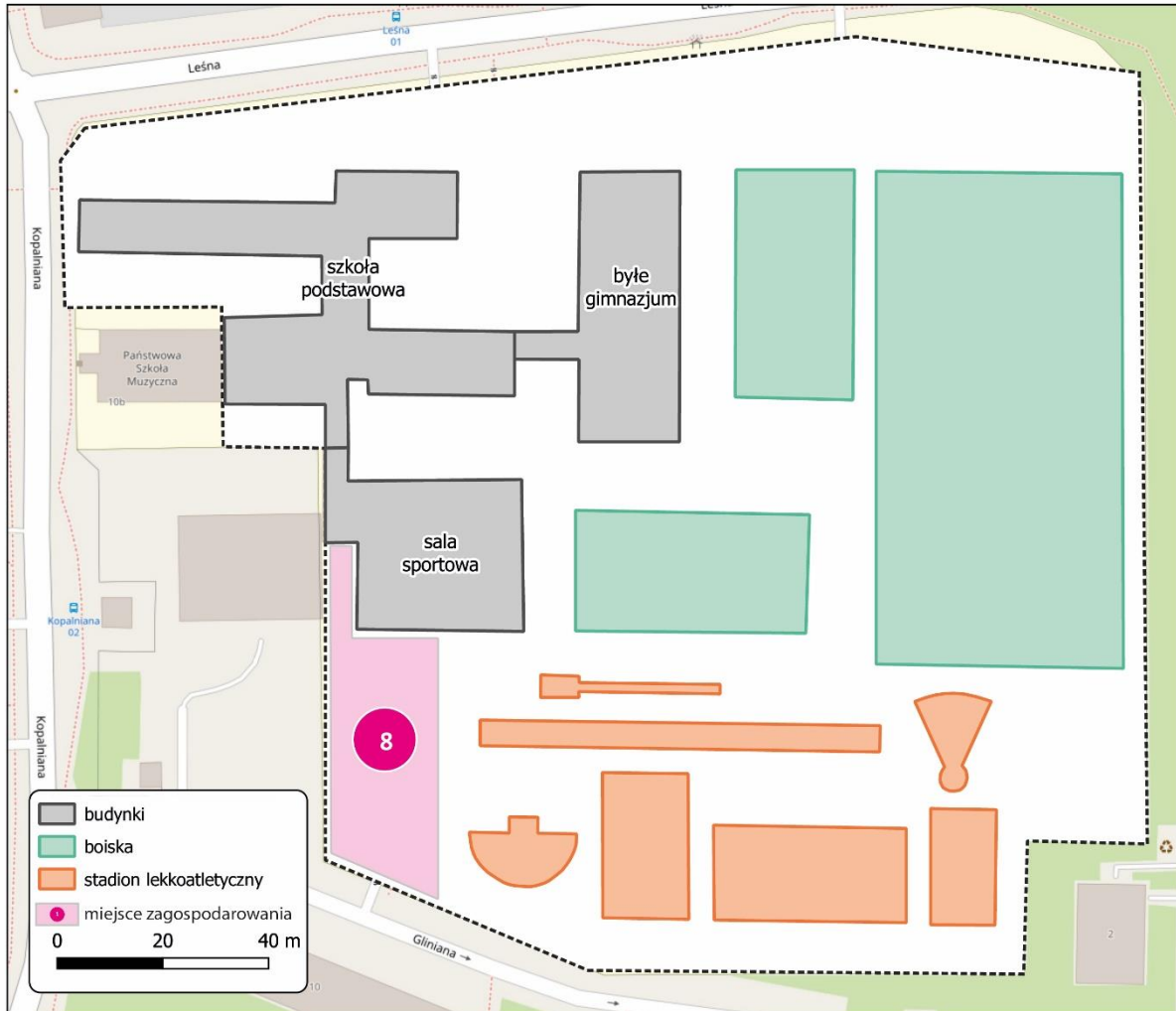
- strzelnica,
- trampolina,
- ścianka wspinaczkowa,
- ławki,
- huśtawki,
- hamaki.

Innymi słowy teren ten wymaga co najmniej niewielkiego remontu oraz ewentualnego doposażenia. Jego główne przeznaczenie pozostaje jednak bez zmian.

Obszar 8

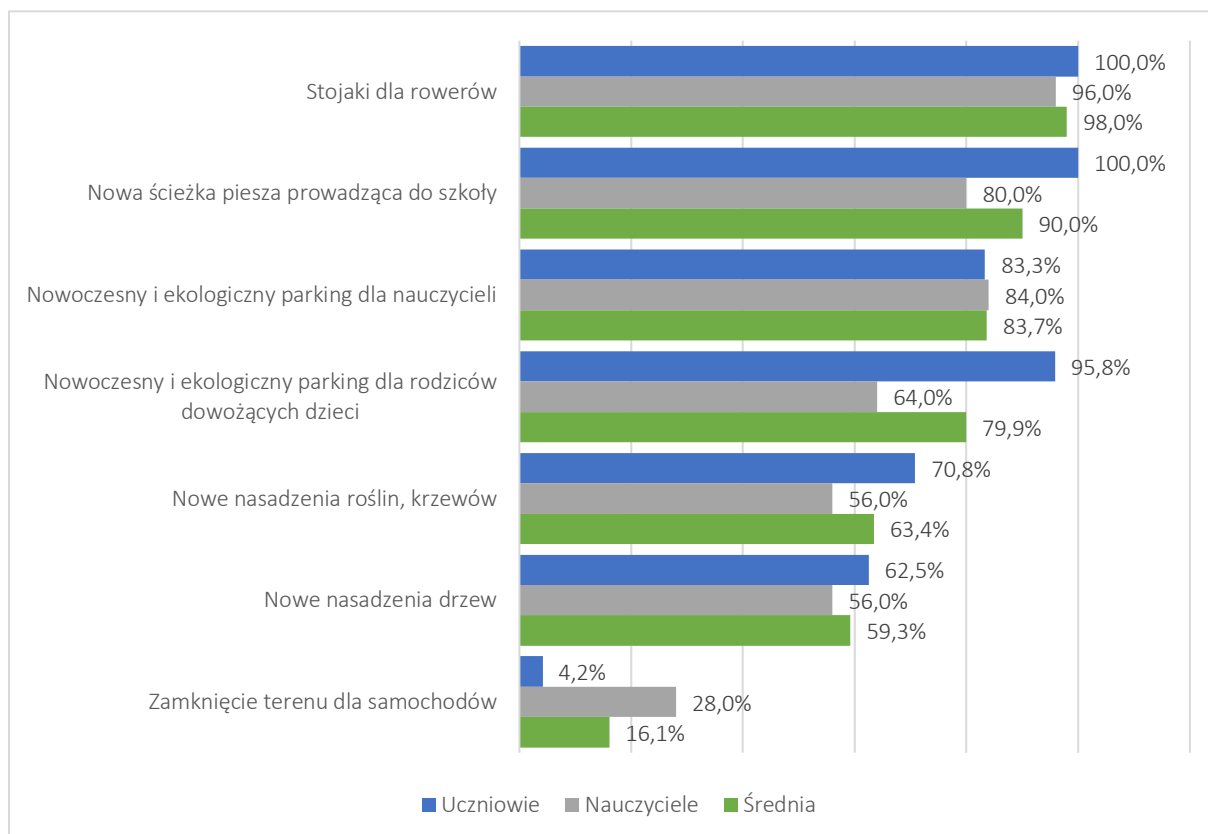
Obszar opracowania nr 8, to niewielki teren, na którym znajduje się jedno z wejść do szkoły oraz parking. Funkcja tego terenu nie ulegnie zmianie, może on jednak zostać doposażony o dodatkowe elementy.

Rysunek 8 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 8

Źródło: opracowanie własne

Wykres 8 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 8

Źródło: badanie uczniów i nauczycieli SP 11

Wśród wskazywanych propozycji, najczęściej respondenci zaznaczali opcję doposażenia obszaru 8 o stojaki do rowerów (średnia 98%), a także utworzenie nowej/remont ścieżki pieszej do szkoły (90%).

Wysoka zgodność dotyczyła także pomysłu modernizacji parkingu, który miałby powstać w miejsce obecnego, lecz byłby obiektem nowoczesnym i ekologicznym, pozwalającym na retencjonowanie wody. Parking miałby w głównej mierze służyć nauczycielom i okazjonalnie rodzicom dowożącym dzieci do szkoły (dla nich preferowanym parkingiem byłby parking umiejscowiony na terenie obszaru 3, gdzie może znajdować się główne wejście do szkoły).

W ramach pozostałych elementów, jakie mogą pojawić się na obszarze opracowania zaliczono:

- całodobowy monitoring,
- nasadzenia kwiatów,
- kosze na odpady,
- możliwość dozorowania i zamykania terenu.

Funkcja terenu pozostaje zatem bez zmian, wymaga jednak modernizacji i doposażenia o elementy takie jak stojaki dla rowerów, monitoring, kosze na odpady.

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę całokształt zgromadzonych informacji można wskazać, że projekt „Eko-szkoły” to projekt, który cieszy się dużym zainteresowaniem grona pedagogicznego, uczniów i mieszkańców Starachowic. Świadczy o tym duże zaangażowanie w proces konsultacji społecznych, liczne zgłoszone pomysły i przedsięwzięcia, jakie można zrealizować zdaniem uczestników konsultacji na terenie szkoły, ale także stosunkowo wysoki poziom zgodności, w kontekście planowanych przekształceń poszczególnych obszarów szkoły. Podsumowując informacje zebrane w trakcie prac badawczo-konsultacyjnych, poniżej w sposób zbiorczy zaprezentowano pomysły i wizję przeznaczenia poszczególnych obszarów szkoły, jakie wynikały z wypowiedzi uczestników procesu.

Obszar 1 – w przypadku obszaru 1 (teren usytuowany wzdłuż ul. Leśnej) to teren ten wymagający odgradzenia i zabezpieczenia przed hałasem dochodzącym od ulicy. W chwili obecnej, obszar ten postrzegany jest jako nieużytek, dla którego przewiduje się dokonanie nowych nasadzeń drzew i krzewów, ustawienie kompostownika, miejsca na uprawę roślin przez uczniów, lub opcjonalnie zagospodarowanie na potrzeby parkingu lub spędzania czasu wolnego wśród zieleni przez uczniów. Uczniowie raczej nie postrzegają tego obszaru jako miejsca do prowadzenia zajęć na wolnym powietrzu (prawdopodobnie ze względu na uciążliwości wynikające z hałasu dochodzącego od strony ulicy). Obszar ten jest jednak w ten sposób postrzegany przez część nauczycieli biorących udział w konsultacjach.

Obszar 2 – to obszar, który po utworzeniu nowego głównego wejścia do szkoły, może stać się wewnętrznym zielonym dziedzińcem. W taki sposób jest on także postrzegany przez zdecydowaną większość osób biorących udział w poszczególnych formach konsultacji. Obszar ten może także zawierać rozwiązania służące rekreacji, nasycenia roślinnością, zarówno w formie ozdobnej (zielone ściany), jak i przestrzeń do uprawy roślin przez uczniów. Jego funkcja to zatem wewnętrzny obszar szkoły, nasycony zielenią oraz miejsce spędzania czasu między lekcjami.

Obszar 3 – funkcją obszaru 3 zdaniem uczestników konsultacji, powinna być funkcja głównego wejścia do szkoły, miejsca, do którego łatwo dojechać samochodem w celu powiezienia dzieci, z dogodnym parkingiem, który powinien zostać zmodernizowany i wyposażony o nowoczesne i ekologiczne rozwiązania. Istotne jest także to, że główne wejście do szkoły, powinno zostać zmodernizowane w taki sposób, który będzie zapewniał pełną dostępność osobom z ograniczonymi możliwościami motorycznymi – osobom na wózkach, poruszających się o kulach, niedowidzących, a także osobom starszym np. mieszkańcom, którzy będą chcieli korzystać w przyszłości z oferty zajęć dodatkowych w szkole.

Obszar 4 – wśród koncepcji zagospodarowania obszaru 4, rysuje się jednoznaczna wizja utworzenia w tej przestrzeni terenu, na którym utworzone zostaną rozwiązania służące zarówno prowadzeniu lekcji zewnętrznych z zakresu ekologii, ochrony środowiska etc. ale także miejsca do spędzania wolnego czasu na grach i zabawach. Zaletą tego terenu, jest położenie w bezpośredniej odległości od jednego z głównych wejść do szkoły, dzięki czemu wachlarz zastosowań możliwych do zastosowania w tej przestrzeni jest bardzo szeroki. Uczestnicy postulowali utworzenie w tym obszarze między innymi: ogrodu sensorycznego, ławek,

karmników dla ptaków, nasadzeń nowych roślin, altany wypoczynkowej, a także urządzeń do gier i zabaw. Teren ten postrzegany jest także jako dobre miejsce do zagospodarowania ścian na graffiti, tablice i inne rozwiązania nawiązujące do ekologii itp. Jest to miejsce, mające również potencjał do spędzania wolnego czasu między zajęciami szkolnymi. Ważne jest również połączenie ścieżką obszaru 4 z obszarem 3.

Obszar 5 – obecnie teren ten stanowi nieużytek, dla którego nie przewiduje się konkretnych zastosowań. Obszar ten docelowo może jednak służyć jako rezerwa terenowa, lub zaplecze dla przyległych boisk, które znajdują się na obszarze 6. Opcjonalnie jest to teren, na którym mogą znaleźć się dodatkowe parkingi, miejsca piknikowe, lodowisko itp. Teren ten znajduje się w dość dużej odległości od kluczowych terenów szkoły, szerzej wykorzystywanych przez uczniów, nauczycieli czy mieszkańców.

Obszar 6 – obszar 6 docelowo ma zostać zagospodarowany jako duże wielofunkcyjne boisko do gry w piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę i inne gry zespołowe (boisko nowoczesne i utwardzone, nie trawiaste). Ze względu na znaczne rezerwy terenu, na obszarze tym może zostać również utworzone dodatkowe, mniejsze boisko, również wielofunkcyjne. W ramach zmian przewiduje się również utworzenie trybun, miejsc do gier i zabaw zespołowych, miejsca do prowadzenia lekcji zewnętrznych. Wśród istotnych uwag i założeń odnotowano, aby nowe boiska nie były boiskami trawiastymi z trawy naturalnej, ze względu na konieczność ich stałego koszenia i pielęgnacji, które generują duże koszty utrzymania. Skłaniano się raczej w kierunku boisk o nawierzchni ze sztucznej trawy, lub innych rozwiązań, które łatwiej utrzymać przez większą część roku. Koncepcja zagospodarowania terenu jest zatem jednoznacznie nakierowana na utworzenie wielofunkcyjnego boiska sportowego, a także wykorzystania rezerwy terenu na potrzeby prowadzenia dodatkowych zajęć na wolnym powietrzu.

Obszar 7 – to obszar, na którym znajdują się plac zabaw dla dzieci, bieżnia, urządzenia do ćwiczeń, małe boiska oraz rozbieg do skoków w dal. W trakcie konsultacji, uczestnicy nie przewidywali zmiany zagospodarowania i przeznaczenia tego obszaru, lecz jedynie jego remont i uzupełnienie o nowe elementy.

Obszar 8 – to również obszar, którego przeznaczenie i główna funkcja nie ulegnie zmianie. Nadal będzie to parking dla nauczycieli i rodziców dowożących dzieci do szkoły. Obszar ten wymaga jednak modernizacji i doposażenia o elementy takie jak stojaki dla rowerów, monitoring, kosze na odpady.

Oprócz wymienionych szczegółowych pomysłów i rozwiązań dla poszczególnych obszarów, uczestnicy konsultacji wskazywali na konieczność doposażenia całego terenu szkoły w elementy takie jak: monitoring wizyjny, kosze do segregacji odpadów, nowe ogrodzenie, rozwiązania fotowoltaiczne, urządzenia do retencjonowania wody, dodatkowe huśtawki, hamaki, zastosowanie oświetlenia energooszczędnego, wprowadzenie udogodnień dla osób z niepełnosprawnością, połączenia ścieżkami/przejściami pieszymi obszarów 3 (główne wejście szkoły), 4 przestrzeń przyszkolna z boiskami i miejscami do prowadzenia zajęć na wolnym powietrzu, utworzenie przejścia między obszarem 3 przez teren wydzielony na potrzeby serwerowni do obszaru 5 i 6. W przyszłości upatruje się także wykorzystanie zmodernizowanych terenów, na potrzeby działań integracyjnych dla całej lokalnej społeczności.

Spis rysunków, wykresów i fotografii

Rysunek 1 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 1	8
Rysunek 2 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 2	11
Rysunek 3 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 3	14
Rysunek 4 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 4	17
Rysunek 5 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 5	21
Rysunek 6 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 6	23
Rysunek 7 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 7	26
Rysunek 8 Mapa obszaru wraz z zaznaczonym obszarem opracowania nr 8	29
Zdjęcie 1 Wygląd obecny obszaru nr 1	9
Zdjęcie 2 Wygląd obecny obszaru nr 2	12
Zdjęcie 3 Wygląd obecny obszaru nr 3/1	15
Zdjęcie 4 Wygląd obecny obszaru nr 3/2	15
Zdjęcie 5 Wygląd obecny obszaru nr 4/1	18
Zdjęcie 6 Wygląd obecny obszaru nr 4/2	18
Zdjęcie 7 Wygląd obecny obszaru nr 6	24
Zdjęcie 8 Wygląd obecny obszaru nr 7/1	27
Zdjęcie 9 Wygląd obecny obszaru nr 7/2	27
Wykres 1 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 1	9
Wykres 2 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 2	12
Wykres 3 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 3	16
Wykres 4 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 4	19
Wykres 5 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 5	22
Wykres 6 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 6	24
Wykres 7 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 7	28
Wykres 8 Wyniki badania ankietowego dla obszaru 8	30